

Nieuwsbrief “Vrienden van het Waterwingebied” 2025-3

In deze Nieuwsbrief brengen wij u op de hoogte van de voortgang van het Groenbeheerplan en wat we aan het doen zijn met uw inbreng op 9 en 12 april. Daarnaast nog een hele serie leuke nieuwtjes, maar ook de zorg over peuken in Het Waterwingebied. Helaas moeten we ook melden dat de iepenziekte weer toegeslagen heeft in Het Waterwingebied. Heeft u opmerkingen of suggesties over deze Nieuwsbrief of wat u ziet in Het Waterwingebied? Graag sturen naar bestuur@waterwingebiedamersfoort.nl. Wij wensen u veel leesplezier.

Groeten, Roelie, Kees, Ruud, Bas en Paul.

Voortgang Groenbeheerplan van het Waterwingebied

Op 9 en 12 april is er de mogelijkheid geweest om het Concept Beheerplan met ons en de gemeente te bespreken in Het Waterwingebied. Er zijn ook mensen geweest die een bericht hebben gestuurd via de QR-code naar de gemeente of rechtstreeks naar het bestuur van de Vrienden van het Waterwingebied. Al deze opmerkingen zijn meegenomen en bekeken of we die kunnen meenemen in het plan. Niet alle opmerkingen hadden rechtstreeks te maken met Het Waterwingebied en zijn of door de gemeente al opgepakt (bestrating Onderduikerspad) of worden later meegenomen. Wat betreft het hondenbeleid en het fietsbeleid waren de meeste in lijn met de voorstellen die op de posters stonden. In overleg met de gemeente hebben we ook een rustgebied aangewezen.

Bordjes met ‘niet fietsen en brommen’ bij ingangen.

Het ophangen van onderborden met “**DUS NIET FIETSEN EN BROMMEN**” gaan we doorvoeren. Verder hebben we nog doorgesproken over het op sommige plekken plaatsen van hekken om het moeilijker te maken om met fiets, fatbike, scooter Het Waterwingebied in te komen. We waren daar geen voorstander van vanwege de doorgang voor mensen met rolstoel of rollator, maar ook dat het de toegang van Het Waterwingebied voor hulporganisaties en aannemers die in het gebied moeten werken ernstig belemmerd. De gemeente is al meer aan het controleren met BOA's. Als u mensen op fiets/fatbike/scooter die door het gebied rijden vriendelijk aanspreekt en hen er op wijst dat het een wandelgebied is, dan kan dat zeker. Hou het positief en gebruik geen zinnen als “U mag hier niet fietsen”. Maar meer “Dit is een wandelgebied, kunt u daar rekening mee houden” en ga rustig in gesprek.

Rustgebied aangewezen in noordelijk deel.

We hebben met de gemeente gekeken naar de mogelijkheid van een groter rustgebied in Het Waterwingebied voor vogels, insecten en dieren. Het rustgebied wordt het meest noordelijke deel van Het Waterwingebied geworden (van het kunstgrasveld een lijn trekkend naar Rustenburg -waar het kleine veld met doeltjes staan - tot aan de fietstunnel onder het spoort door). Hier wordt in het bos al redelijk weinig gewandeld en meestal zijn de honden hier aan de lijn. Voor dit gebied wordt een aanlijngesbod geldig. Een aantal paden zullen ook middels takkenrillen en het aanplanten van struiken dicht gemaakt worden om de toegang te beperken en er meer rust voor de dieren gecreëerd gaat worden.

Rest wordt losloopegebied, maar heel Waterwingebied krijgt opruimplicht.

Onze inzet is om het gehele Waterwingebied, behalve de speel-en sportvelden, de grote poel bij de van Randwijcklaan en het rustgebied, losloopegebied te verklaren met een hondenpoep opruimplicht en meer toezicht door de BOA's. Tevens willen we bij een aantal ingang geurpaaltjes laten neerzetten zodat de honden (vooral reuen) daar urineren zodat dit op een geconcentreerde plaats gebeurt. Er is ook gesproken over een omheind honden uitrenggebied. Als bestuur zijn we daar geen voorstander van omdat het behoorlijk grote gebieden moeten worden tot 2.000 m² en er gezien de oppervlakte en de lengte van het gebied er dan ook minimaal 2 moeten komen. Dan zou in de rest van het gebied een aanlijngesbod moeten komen. Wij vinden omheinde gebieden niet passen binnen wat we gewend zijn in het park qua zicht en wat we willen bereiken in het park. Het in gaan voeren van een aanlijngesbod, waar het nu niet geldt voor het gehele gebied, gaat voor veel onbegrip zorgen bij de hondenbezitters.

Klaphekken rond natuurspeelplaats om fatbikes te weren.

Wat de Natuurspeelplaats betreft zijn geen nieuwe ideeën naar voren gekomen. We gaan zelf met de gemeente aan de slag om de speeltoestellen nader te bekijken. We hebben wel opmerkingen gekregen dat er nogal wat hangjongeren aanwezig zijn die met fiets/fatbike/scooter op de Natuurspeelplaats aanwezig zijn. We gaan de toegangen van de Natuurspeelplaats, die veel gebruikt worden, voorzien van klaphekken. Je kan dus makkelijk, ook met een kinderwagen, de Natuurspeelplaats binnen komen, maar het wordt moeilijker voor fiets/fatbike/scooter. Het is een extra hindernis. De andere toegangen gaan we dicht maken met het doortrekken van de takkenril.

Plekken van afvalbakken worden opnieuw bekeken.

Er is vaker gevraagd om meer afvalbakken om afval (ook hondenpoepzakjes) in te gooien. Vorig jaar hebben we er een aantal laten vervallen. We gaan nog eens goed kijken of de afvalbakken wel op de juiste plekken staan en die mogelijk verplaatsen naar plekken waar ze meer nodig zijn.

Over de inrichting van het gebied en de ecologische ontwikkeling hebben we geen opmerkingen gekregen, behalve dat de mensen positief zijn over het gebied.

We gaan nu de laatste puntjes afwerken en dan wordt het Beheerplan voor 2025-

2035 vast gesteld en gaan we er mee aan de gang. Iedereen die meegedacht heeft en opmerkingen heeft gemaakt, heel erg bedankt.

Iepenziekte.

Vorig jaar hebben we uitgebreid bericht over de iepenziekte in Het Waterwingebied. Ook dit jaar is het weer geconstateerd en hebben we met een deskundige alle iepen nagelopen. De iepenziekte wordt vooral gezien bij uitlopers waar in het verleden iepen weggehaald zijn en ook op plekken waar vorig jaar iepen zijn weggehaald. Toen zijn alleen de zieke iepen weggehaald. Nu hebben we met de deskundige en de gemeente besloten om daar waar zieke iepen aangetroffen zijn, alle iepen in dat

gebied(je) weg te halen, ook de gezonde. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de nu gezonde iepen die dicht op zieke iepen staan de komende jaren ook ziek worden en blijven we aan de gang met machines om de iepen weg te halen. Helaas moeten we dan wel afscheid nemen van de iepen in Het Waterwingebied en zullen we of struiken of andere bomen terug gaan plaatsen.

*Zieke iep aan het Onderduikerspad
(foto: Paul Vriesekoop)*

Skatebaan.

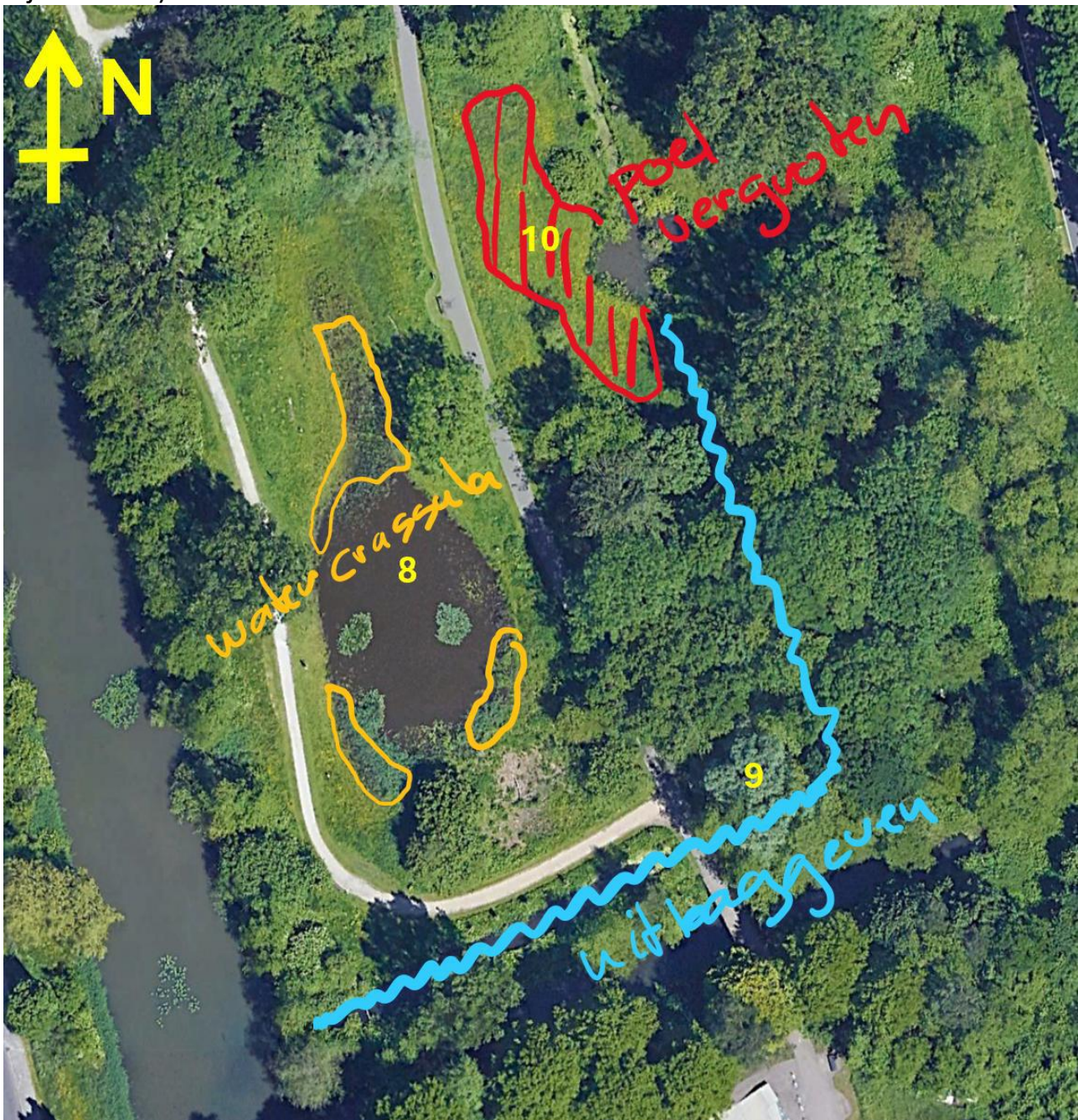
De skatebaan aan de van Randwijcklaan zal binnenkort aangepakt worden. Hij zal weer helemaal van graffiti ontdaan worden, schoon gemaakt worden en ook de rand met brandnetels zal wat terug gedrongen worden, zodat de kinderen die er spelen er geen last van hebben.

Poelen.

Het bestuur van de Vrienden van Het Waterwingebied en de gemeente hebben advies gevraagd aan de Vis, Amfibie en Reptiel werkgroep van de KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) hoe we de poel aan de noordkant van het Waterwingebied, tussen spoor, Fazantenstraat en van Riebeeckpad, kunnen door ontwikkelen. Daar zitten nog wel padden en andere amfibieën, maar veel minder in vergelijking met vroeger. Er is meteen ook verder gekeken naar de verbinding met het Valleikanaal langs het van Riebeeckpad en de poelen die er al zijn in het Waterwingebied. De ontwikkeling bij en langs het van Riebeeckpad heeft tot een aantal leuke ideeën geleid en die gaan we met de Groene Wijkraad Liendert-Rustenburg en de stedenbouwkundige ontwikkelen in het plan Wij-Liendert. In het Waterwingebied zijn we tot de conclusie gekomen dat het een goed idee is

om een extra ondiepe poel geschikt voor amfibieën iets zuidelijk van de grote vijver vlak bij de Fazantenstraat te gaan ontwikkelen. Ook de grote poel onder de skatebaan moeten we gaan aanpakken omdat gedeeltes nu teveel riet en opschot van wilg hebben staan. Als we niets doen gaat dat gedeelte van de poel dichtgroeien. Tevens is in deze poel watercrassula aangetroffen (een invasieve exoot) die verwijderd moet worden. De slootjes bij de poel zit te veel organisch materiaal in (blad en afgestorven waterplanten) en zou uitgebaggerd moeten worden. Het kleine poeltje aan de andere kant van het asfalt pad is heel interessant qua aangetroffen diertjes en die gaan we vergroten. Zie onder een ruwe schets van het voorstel van de KNNV (het rood gearceerde met nummer 10 zal kleiner worden bij realisatie).

Over de kosten en de planning zijn we in gesprek met de gemeente. We zijn erg blij met de discussie met de werkgroep van de KNNV.

KNNV inventarisatie

De werkgroepen van de KNNV zijn volop bezig met het inventariseren in Het Waterwingebied. Het Waterwingebied Amersfoort is in 2025 het adoptieterrein van de KNNV Amersfoort e.o..

Op verzoek van de Vrienden van het Waterwingebied worden meerdere soortgroepen geïntroduceerd. Er zijn tot nu toe 1.163 soorten, in 6.907 waarnemingen door 97 waarnemers gemeld bij Waarneming.nl (stand 8 juli 2025). Hieronder een klein (niet compleet) overzicht.

Soorten

Planten	306
Vliegen en muggen	149
Nachtvinders en micro's	118
Mossen en korstmossen	109
Bijen, wespen en mieren	89

Waarnemingen

Planten	1.812
Vliegen en muggen	863
Mossen en korstmossen	749
Vogels	652
Kevers	523

Wilt u meer details weten, ga naar

<https://waarneming.nl/bioblitz/17411/waterwingebied-amersfoort-2025/>

Bever gezien in het Waterwingebied.

Christian Lankman heeft de bever gezien in Het Waterwingebied langs de Trekvogelweg en heeft daar een aantal foto's van gemaakt. Het is een bever die waarschijnlijk via de Barneveldse beek en het Valleikanaal vanuit de Schammer naar het Waterwingebied gekomen is. We houden het in de gaten of we de bever vaker zien en hebben de stadsecologen op de hoogte gebracht. We zijn erg blij met de bever en hopen deze vaker te zien.

De bever (*Castor fiber*) is een aquatisch knaagdier dat voorkomt in Europa en Noord-Azië. Het is het grootste knaagdier van Europa en een van de grootste knaagdieren ter wereld.

De bever is een dagdier, maar in gebieden waarin hij regelmatig verstoord wordt, is hij hoofdzakelijk 's nachts actief. In onverstoorde gebieden laat hij zich voornamelijk 's ochtends zien. Bevers zijn goede zwemmers. Ze kunnen tot vijftien minuten onder water blijven, maar een duik duurt meestal vijf à zes minuten.

De bever heeft een zeer uitgebreid, maar strikt vegetarisch menu. 's Zomers eet hij kruiden, bloemen, jonge scheuten van waterplanten, grassen en wortels. Daarnaast eet hij ook alle delen van bomen en struiken (stam, takken, bladeren en wortels). Hij heeft een voorkeur voor wilg, populier en ratelpopulier. De schors van de stam knaagt hij af met zijn vlijmscherpe tanden. Zijn tanden groeien almaar door, omdat ze slijten door de tanden te gebruiken als gereedschap voor de bouw van hun burcht en een dam. 's Winters eet hij meer twijgen en schors, 's zomers meer groene plantendelen.

Sperwers broeden in het Waterwingebied.

In het Waterwingebied hebben 2 sperwerpaartjes gebroed. Beide broedsels zijn al uitgekomen en een is al uitgevlogen. Onderstaand een paar foto's van Rob Dekker die de nesten gevolgd heeft.

Geopark-excursie in het Waterwingebied

IVN Amersfoort organiseert een speciale geopark-excursie in het Amersfoortse Waterwingebied, op donderdagavond **17 juli 2025, vanaf 20.00**. We sjouwen pakweg twee uur door het bijzondere park en onderweg vertelt onze gids Kees de Heer over het Geopark Heuvelrug Gooi Vecht.

Kees de Heer is bioloog, natuurgids en landschapsgids. Hij gebruikt de vier brillenmethode van Leesbaar Landschap bij het verkennen en waarderen van interessante

landschappen. De rijke flora en fauna, de samenstelling van de bodem en hoogteverschillen, patronen in het landschap, de restanten van het boerenland en de erfenis van de Grebbelinie, alles komt tijdens het landschapslezen aan bod.

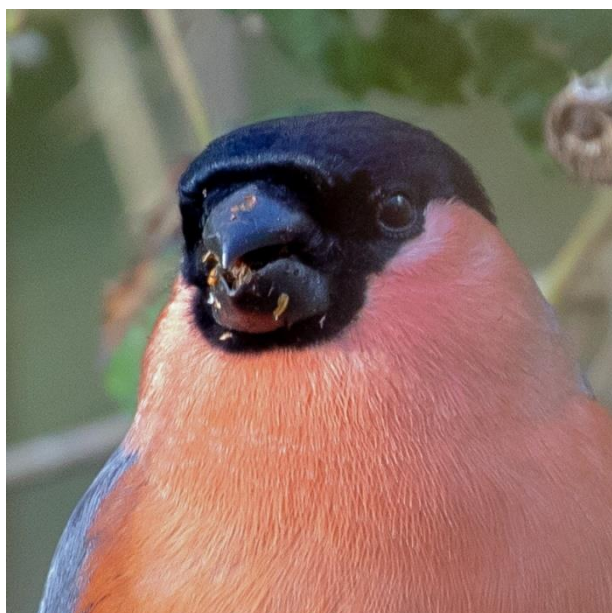
Het Amersfoortse Waterwingebied is een van de parels van het Geopark Heuvelrug Gooi Vecht. Het burgerinitiatief Geopark wil een Geopark maken van de gehele Heuvelrug, vanaf de Grebbeberg tot aan het Gooimeer. De UNESCO-status 'Geopark' is bedoeld voor gebieden die bijzonder zijn als het gaat om aardkundige waarden, natuur en cultuur. Meer informatie over het Geopark Heuvelrug Gooi Vecht is te vinden op de web-

site <https://www.geopark-heuvelrug.nl/>

Bij deze geopark-excursie kunnen **maximaal 25** mensen mee. Deelname is **gratis**. Je kunt je opgeven via email: geoparkexcursie@gmail.com

Na je aanmelding sturen we je een mail over het verzamelpunt.

Nog een paar leuke foto's van de natuur in het Waterwingebied.

Goudvink (foto Rob Dekker).

Koninginnepage (foto Bas de Reus).

Opruimen van peuken.

Wist u dat:

- Sigarettenfilters van plastic zijn en dus niet biologisch afbreekbaar?
- Sigarettenfilters in microplastics uiteen vallen en schadelijk zijn voor mens en natuur?
- Sigarettenfilters in aantallen de grootste vorm van plasticvervuiling wereldwijd zijn?
- In Nederland jaarlijks miljarden sigarettenpeuken op straat of in de natuur belanden?
- Peuken nauwelijks of niet op te ruimen zijn omdat ze zo klein zijn?
- Sigarettenfilters vol zitten met giftige stoffen zoals arseen, lood en nicotine. Wanneer een peuk op straat ligt, lekken deze chemicaliën in de grond en het water. Dit is schadelijk voor dieren en planten.
- Bij grote droogte er ook in Het Waterwingebied risico is op branden door slecht uitgedoofde peuken en dat willen we natuurlijk helemaal niet.

In het Waterwingebied treffen we peuken aan en dan vooral bij de banken. Er zijn gebruikers van Het Waterwingebied die achtergelaten peuken opruimen, maar eigenlijk moet de roker zelf zijn sigaret doven en in de afvalbak gooien. We zijn met de gemeente in gesprek om hier een actie op te zetten.

Ontwerp Groengordel Rustenburg.

De Groene Wijkraad Liendert-Rustenburg heeft een groep studenten van de studie Landschapsarchitectuur bereid gevonden om in hun masteropdracht een ontwerp te maken van de Groengordel. De Groengordel loopt van Het Waterwingebied bij de Weg van de Vrijheid langs de Hogeweg en de Outputweg naar de spoorlijn naar Apeldoorn. Daar sluit hij aan op het groen dat langs de spoorlijn naar Het Waterwingebied loopt. De Groengordel wordt op een paar plekken door bewoners bijgehouden en ook de Tuinen van Verbinding liggen erin. In maart zijn er al inheems struiken op een aantal plakken geplant. Echter er zijn stukken die door de prachtframboos overwoekerd wordt en ook de Robinia pseudo-acacia breidt zich daar steeds uit. Op verzoek van de Groene Wijkraad is de Groengordel opgenomen

in het Natuur Netwerk Amersfoort. Door met een ontwerp te komen, kunnen we het gesprek met de gemeente aangaan over de verder ontwikkeling van de Groengordel en wie wat gaat doen.

De studenten hebben het gehele gebied in kaart gebracht qua flora en fauna, de bodem en de loop van het grondwater en hebben een aantal ideeën toegelicht en ideeën opgevraagd tijdens een bijeenkomst met geïnteresseerde bewoners rond de Groengordel op vrijdagmiddag 20 juni. Zij hebben hun ideeën verder uitgewerkt en gepresenteerd en hebben een rapport opgesteld. Voor Het Waterwingebied is dit een belangrijke ontwikkeling omdat op deze manier Het waterwingebied verbonden wordt met andere gebieden.

Vleermuiswandeling.

Overdag zie je ze niet, maar als de avond valt, scheren ze behendig door de lucht.

Het zijn geen vogels, maar ze vliegen wel en dat doen ze eigenlijk met hun "handen". En hoe zien ze dan? Het is toch donker?

Wat een mysterie die vleermuis.

Grootoorvleermuis.

Foto: Erik Broer.

Zaterdagavond 13 september kun je alles leren tijdens een vleermuiswandeling. We verzamelen om 19.45 uur bij de skatebaan aan de van Randwijcklaan.

We gaan ze ook spotten, niet alleen met onze ogen maar ook met onze oren. Dit doen we onder leiding van Erik Broer, die werkt bij de zoogdiervereniging en actief is in de Vleermuizen werkgroep VLAM van de KNNV in Amersfoort, maar ook bij de paddentrek in Het Waterwingebied.

Agenda

17 juli	Geopark-excursie
13 september	Vleermuiswandeling
Herfst	Paddenstoelenwandeling

Contributie

Wij vragen om ook voor dit jaar uw contributie te betalen.

Het bankrekeningnummer is: NL78 ABNA 054.92.35.175 (t.n.v. Vrienden van Het Waterwingebied). De contributie bedraagt € 5,00 (minimaal). Mocht u al betaald hebben, dan willen we u hiervoor hartelijk bedanken.

**“Vrienden van het Waterwingebied”, Reijmerinkstraat 34, 3815 MH
Amersfoort**

KvK nr. 32085084 Bank: NL78 ABNA 0549 2351 75

Website: www.waterwingebiedamersfoort.nl

Contact: bestuur@waterwingebiedamersfoort.nl